ARCHY FEST - Ediția a 2-a: CONNECTING COMMUNITIES Arhitectură efemeră în spațiul public

Text: Cristia CHIRA, Mihaela LAZĂR, Cristian MATEI, Justin BARONCEA

Ca organizatori ai celei de-a doua ediții a festivalului ARCHY FEST-CONNECTING COMMUNITIES, suntem încântați să continuăm să aducem arhitectura în centrul atenției și să conectăm comunitatea profesională cu locuitorii orașului București, care interacționează zilnic cu spațiile construite. Această ediție a sprijinit schimbările sociale pozitive, pentru a stimula implicarea activă a locuitorilor în procesul de formare al viitorului orașului lor. Ne-am dorit ca acest festival să devină un catalizator cultural, transformând strada într-un spațiu activ de reflecție, educație și explorare, un adevărat hub urban construit pe colaborare și participare. (Browne et al., 2018)

Evenimentele de anul acesta au fost gândite să îmbine arhitectura cu diverse forme de artă și cultură. Pe de o parte, discuțiile tematice despre arhitectura sustenabilă, patrimoniul construit și riscurile seismice ale clădirilor istorice cu invitați de seamă din domeniu, iar pe de altă parte, proiecțiile și filmele au concentrat atenția pe teme de actualitate în dezvoltarea urbană a orașului. Acest mix de activități a avut scopul de a stimula dialogul între comunitate și experții din domeniu, promovând astfel o conștiință colectivă asupra importanței unui oraș adaptat nevoilor locuitorilor săi. (Laberge, 2012)

ARCHY FEST a demonstrat nevoia de genul acesta de eveniment și a evidențiat cum arhitectura poate influența pozitiv viața cotidiană a unui oraș și, mai mult, cum prin colaborare și implicare, putem construi un viitor urban mai bun, mai interactiv și mai inspirat. (Liefooghe & Vervoort, 2016). Cetățenii au fost încurajați să se implice și să reevalueze împreună modul în care doresc să trăiască în oraș, promovând în același timp excelența în domeniu, arhitectura devenind o referință, o sursă de explorare și inspirație pentru toți locuitorii urbei. Anul acesta vizitatorii s-au întâlnit cu

· reprezentanții UAUIM (Facultatea de Arhitectură, Facultatea de Arhitectură de Interior, Facultatea de Urbanism, Atelierul Mac Popescu, Muzeul Școlii de Arhitectură)

· reprezentanții organizațiilor profesionale de profil (OAR cu Grupul de Lucru Comunicare, Grupul de Lucru Patrimoniu și Grupul de Lucru Spațiul Public, UAR cu Revista Arhitectura)

· reprezentanții a 11 birouri de arhitectură și arhitectură de interior (X Architecture & Engeneering, Oblic Studio, Arh. Radu Florea, Bartha Biborka Studio, Oana Ghiță Studio, Justin Baroncea, Atelierele Verde Pătrat, Roxana Mitarcă Studio, Atelier Monograf, Vim Studio, Qip Studio)

· 11 asociații non profit (Arhipera, De-A Arhitectura, Asociația Arhitecților Acuareliști, Domeniul Cantacuzino Florești, Fundația Maria Pentru Unesco, Asociația Arhitectura Celuilalt, Re-Rise Project, Rafinăria Posibilă, House Europe, Asociația Cu A Mic, Străzi pentru Oameni – invitați la standul OAR București)

· 4 arhitecți creatori de obiecte (Mesteshukar, Cosinziana, Abo – Bianca Olimpia Abacioaiei, Atelier Lutfain

· Pe scenă au fost reprezentații artistice ale arhitecților muzicieni (Four of a Kind, Gabriel Panasiu & Dan Adrian Ionescu) și concerte ale altor invitați (Cătălina Bețа & Ciprian Popa și Vlad Gorneanu)

· Un eveniment care a adunat foarte multă lume a fost Silent Shadows care a combinat muzica electronică cu elemente orchestrale și corale cu grafică laser spectaculoasă și lumini sincronizate care au transformat strada Edgar Quinet într-un spațiu imersiv.

· Un eveniment de Salsa condus de arh. int. Veronica Gegea alături de Salsa Factory a invitat participanții la o lecție gratuită de dans și o ora de dans în stradă.

· 4 discuții tematice au strâns publicul în fața scenei ARHIPERA TALKS ,,Pedagogiile ArhiPera››, Arhipera Talks ,,Arhitectura Sustenabilității În Perpectiva Generației Următoare De Arhitecți›› discuții conduse de stud. Arh. Silvia Niculae reprezentant ArhiPera, House Europe Talks "The Demolition Drama" discuție condusă de arh. Oana Iacob reprezentant House Europe în Romania, Re-Rise Project Talks "Reducerea riscului seismic și clădirile de patrimoniu: oportunități și amenințări", discuție condusa de Matei Sumbasacu de la re-Rise care i-a avut ca invitați speciali pe: Arh. Marian Moiceanu, Rector UAUIM, Arh. Ștefan Bâlici, Președinte OAR, Ana Rubeli, influencer cultural "Aici a stat"

· Proiecția Filmului - „Din Mers" o miniserie despre traficul bucureștean. Invitat: Ștefan Tiron Creatori: Cristian Drăgan, Vlad Roibu, film furnizat de Revista Arhitectura și un eveniment al Școlilor de Vară din UAUIM au completat programul de la scenă.

Festivalul este conceput special pentru a stimula participarea și implicarea activă a locuitorilor orașului în proiectele artistice, prin adoptarea unor strategii și activități care promovează caracterul participativ și interactiv: organizarea de ateliere și sesiuni interactive; Inițierea de proiecte artistice colaborative; Integrarea de instalații interactive în spațiul public; Utilizarea platformelor digitale și a mediilor sociale; Organizarea de dezbateri și schimb de idei. (Festivals and the City: The Contested Geographies of Urban Events, 2022)

Prin simpla plimbare prin zona în care s-a desfășurat evenimentul, locuitorii au avut posibilitatea de a interacționa cu arhitecții și cu actul arhitectural în diversele sale ipostaze, contribuind astfel la consolidarea sentimentului de apartenență la o comunitate cultural-artistică bogată și dinamică.

Prin pietonalizarea străzii Edgar Quinet și popularea acesteia cu pavilioane temporare, instalații artistice și mobilier urban neconvențional s-a încercat scoaterea la lumină a unui spațiu urban valoros care are un rang secundar datorită faptului că singură sa funcțiune de facto este aceea de parcare. Eliberarea străzii de autovehicule parcate și transformarea acesteia într-un sit deschis intervențiilor arhitecturale temporare se poate compara foarte mult cu realizarea unei machete la scară reală menite să îi permită

trecătorului să vadă și să experimenteze potențialul dezirabil al unei piețe urbane pietonale care facilitează interacțiunea socială.

Expozanții au avut libertatea totală asupra felului în care au vrut să își exprime prezența în acest spațiu-eveniment și li s-a pus dispoziție un număr de peste o sută de studenți voluntari care au contribuit la montarea și demontarea pavilioanelor. Colaborarea dintre studenții voluntari și creatorii pavilioanelor a constituit un al doilea plan de interacțiune, cel dintre arhitecții și designerii cu experiență și cei tineri care își doresc să le calce pe urme. Pavilioanele rezultate, pe lângă oportunitatea de a experimenta intervenția arhitecturală efemeră într-un spațiu public, au devenit pe parcursul celor trei zile spații de expunere a proiectelor și interacțiune cu publicul, cadru de desfășurare a atelierelor pentru copii și pentru adulți sau loc de joacă pentru copii.

În cadrul unui atelier de mobilier urban neconvențional desfășurat în curtea interioară a Universității de Arhitectură și Urbanism ION MINCU pe parcursul întregii săptămâni de dinaintea evenimentului, studenții au putut imagina și transpune în realitate o serie de piese de mobilier urban echipate cu roți care au fost scoase în stradă în timpul celor trei zile de eveniment, putând astfel să parcurgă întreg procesul de existență al unei piese de mobilier în spațiul public, de la idee, la execuție și culminând cu observarea directă

a folosirii de către utilizatorul final, publicul. Scopul realizării acestor piese mobile a fost de a permite oamenilor să-și configureze propriile spații pentru repaos în cadrul evenimentului.

Nu în ultimul rând, un prilej foarte bun de conexiune între arhitecți și public l-au constituit dezbaterile deschise și prelegerile care au abordat teme precum patrimoniul construit bucureștean și siguranța construcțiilor în fața seismelor.

ARCHY FEST 2024 s-a întâmplat, ramificandu-se și întinzându-se pe multe planuri, toate destinate arhitecturii și orașului.

În curte - „Atelier de bănci pe bănci"; proiecte venite de la departamentul prototipare instalat temporar în laboratorul de materiale al DST. Linie de debitare și chertare de trei zile. Linie de testare și montaj final de patru zile. Atelier de ajustări și reparații în rest. Producție de unicate realizate cu unelete de la "Big Store" și grinzi de la "Holver". Obiecte de stat din lemn stratificat prinderi metrice, rotile și roți de roabă cu jante roșii. Produsele finite au fost evacuate prin gang în Quinet la scenă, la rulote, la transport, la ping-pong. Plimbate prin festival și regrupate în momentele de ploaie intensă. Un grupaj (bănci cu două roți + tractor cu chingă) a fost parcat pe terasa sălii de sport (dar numai după terminarea festivalului) și acolo a rămas.

Atelier de ramaiat mobilier pentru festivalul 3SO confecționat în iulie la Călărași, dus la Brașov și adus în București. Curățat, spălat, uscat, lăcuit. O masă-lanternă-totem, două fotolii-hamac și un scaun verde.

În portic - Masa-lanternă, fotoliile și scaunul din elipse verzi au fost plasate în portic. Loc de stat ferit de ploaie cu panou explicativ integrat.

Expoziții de propuneri și studii urbane.

În parcare - Înșirate în fața Universității București, cărți și reviste ARHITECTURA, pe cofrag pus pe capre. Bancă din lemn cu structură de fontă de la MMcite între cofrag și Arhipera; piesă dintr-o linie de mobilier urban de serie, care ulterior a fost parcată la capătul scării elicoidale din holul UAUIM.

La vitrine - Perdea de postere imprimate pe voal, agățat cu sufa de steagurile montate perpendicular pe fațadă. Peste vitrinele de la parterul UAUIM. Fațadă perdea în loc de perete cortină. Producție a Local Design Circle care a fost și peste bulevard la TNB. Perdea cu vocație de cortină urbană, expusă la teatru și pe strada din fața teatrului, la ARCHYFEST.

La fântână - În fața TNB. În spatele scenei. Macaz pe Magheru. În dreapta pe Enei la expoziții. În stânga pe Quinet la pavilioane, pe lângă scenă. În colțul școlii - Magazin de trecere din Quinet în vestibul sau invers. La 25M.

Librărie de trei zile cu acces dublu la tejghea cu roți. Zeppeline cu preț plafonat indiferent de anul înmatriculării. Reviste în drum, dacă ai drum prin școală. Scurtătură - pentru organizatori bibliofili sau dezorganizatori colecționari - între zarvă și refugiu.

În cort - Televiziune temporară de arhitectură în parcare.

La perdele - Reper de aproape 7 metri ușor arcuiti la capete.

Dacă nu e vânt e chioșc (nu de nunți, deși unii îi spun mireasă).

Dacă plouă e fals arteziană cu retenție de stropi în tull.

Dacă e vânt e meduză.

Dacă nu plouă se colorează între perdele, în caroiaj de dale de beton și contur roșu de lemn, de care nu se ține cont decât întâmplător.

Mireasă de desen cu creta între patru undițe sau meduză de expoziții temporare pentru copii.

Pe grid, ploaia bate arta.

La schele - Târgul de la mijlocul străzii din mijlocul târgului. Rafturi

perforate, suspendate în pereche de schele de expunere, montate în oglindă, între universități.

Magazine distribuite în accesorii de șantier. Șantier de design cu ceramică, aparate de iluminat și tot ce s-a putut prezenta pe podeste de tablă galvanizată. Printre asamblajele de țevi, carosabil temporar pietonal către schela scenei.

Pe scenă - Trecere printre schele în drum spre schelă, sau scenă, în funcție de direcție și scop. Între public și protagonist în afara unei diferențe de 60 de cm există și o diferență de scop. Diferența între a emite și a recepta un mesaj + accesul la cartofi. Receptorul are rulotele de cartofi imediat în stânga pe direcția de privire. Emițătorul cocoțat pe schelă / scenă are acces doar la public țintă; cartofii rămân doar o prezența indirectă. Mesaje de arhitectură, de design, de diplome, de muzică, de dans. În spate, tot în stânga, fântâna care pune punct parcursului vizual.

În hol - După punct, carosabilul continuă – printre fântâna care rămâne în urmă pe dreapta și colțul cu foișor de pe stânga – până la ușa monumentală a U.A.U.I.M. de pe Biserica Enei rămasă deschisă pe perioada ARCHYFEST. Pe scara monumentală în jos, expoziție în Muzeul Școlii de Arhitectură cu cască VR și tehnologii de ultimă oră. Cască în loc de casă reală.

Pe scara monumentală în sus, expoziție de arhitectură spaniolă (organizată împreună cu Institutul Cervantes) pe holul principal. Case albe de placaj vopsit în față la Sala Frescelor. Trei pe jos și una pe schelă, ridicată pe țevi fix cât să intri ca la coafor (în cască de uscat părul). Casă în loc de cască virtuală. Vernisaj expoziție pe panouri de proiecte de diplomă cu rotile.

La rulote - Meniuri.

La raft (stație de lectură) sau unde mai parcăm ce citim…Sistem modular extensibil. Mobilier urban de lectură pe rotile, cu închideri din panouri de tabla perforată și rafturi din lemn. Cărți pe stradă în biblioteca cu puzzle din contraplacaj inclus. Colonie de obiecte de stat la citit în spațiul public; în parcare marcată cu bulină galben crom, pe Quinet.

La stand - De fapt standuri. Mai multe.

La ping-pong - PAL pe țevi sudate. Galben și bleu. Ciel. Structuri reciclate dintr-o stivă din curtea interioară a UAUIM și PAL de la Fundermax. Două foi. Patru capre. Patru palete. Și câteva mingi. O foaie lângă schele. O foaie vizavi de rulote. Masă galbenă. Masă bleu. Când nu țopăie mingea, suport de activități sau de pahare, în funcție de public. Ping-pong la magazine și ping-pong la cartofi. Ping-pong în loc de parcare.

La puzzle - Asamblaj din piese cu canturi colorate. Combinatorică de plăci aglomerate pe stradă. Aglomerate de așchii lemnoase în aglomerație urbană la Universitate. Joacă cu puzzle din PAL inscripționat cu reguli de joc. Parțial mobilier, parțial stand, parțial pe trotuar, parțial pe carosabil, complet public.

La saltele - De sărit. Pentru o diplomă de "science museum" într-un parc: circuit de dinozauri, balene, gâze și planete în hale dispersate între Dâmbovița și Tineretului. Planșe pe trambuline montate vertical. Machete pe cofraje așezate orizontal. Disecție grafică de abator ieșit din uz, extins și refuncționalizat, prezentat pe capre metalice antivandalice. La saltele. Pe care nu se sare decât de la o idee la alta. De la o tematică science la alta. Pe baza plimbării imaginare de la un spațiu la atul.

Saltele orizontale, tensionate pe țevi de saltele pe roți, în față la Universitate. 8 roți de roabă cu capace roșii și axe din țeavă montată cu noduri galvanizate.

Pavilion cu arcuri și simeze din țesătură elastică "transparentă" și implicit permeabilă. Umbrelă de soare ineficientă la ploaie care permite punerea în dialog a pieselor proiectului înșirat în 3 compartimente.

Conversie de trambuline pentru conversie de carcase de abator. Pe capre.

Pe sus - Zig zag de leduri între stâlpii de iluminat, de la Academiei până la scenă. De la stâlp, la fațadă, la stâlp și de la capăt. Până la capetele străzii. Sugestie de plafon pentru spațiu "de evenimente" sau insinuare de ornamente de Crăciun (care nu sunt în nici o iarnă distribuite pe Quinet).

Pe jos - Cu cărți, cu cretă, cu sunet…Cu ceramică, cu dans, cu reviste…Cu cabluri, cu târg, cu expoziții…

Scopul final al demersului nostru a fost să promovăm participarea activă a locuitorilor la activitățile organizate, prin ateliere, sesiuni interactive și dezbateri, unde au avut posibilitatea să colaboreze cu arhitecții, să interacționeze cu instalațiile de arhitectură și să exploreze diversitatea de forme și concepte. Prin toate acestea, am dorit să consolidăm sentimentul

de apartenență la o comunitate cultural-artistică dinamică și să încurajăm schimburi de idei care pot contribui la dezvoltarea unui oraș mai sustenabil și mai conectat. Acest demers nu doar că îmbunătățește calitatea vieții, dar și creează un cadru propice pentru inovație și creativitate în rândul locuitorilor. (Mitrache, 2012). Prin implicarea activă a cetățenilor, timp de trei zile orașul s-a transformat într-un spațiu vibrant, unde fiecare voce contează și contribuie la modelarea viitorului comunității. În acest context, organizarea de ateliere și evenimente interactive a fost esențială pentru a stimula participarea și a facilita dialogul între diferitele grupuri sociale. (Lauwaert, 2009). Aceste inițiative au promovat colaborarea, dar au și sprijinit dezvoltarea unor relații interumane mai strânse, esențiale pentru coeziunea socială. Prin crearea unor platforme digitale dedicate, putem facilita partajarea de resurse și idei între cetățeni, sporind astfel eficiența inițiativelor locale și încurajând un sentiment de apartenență la comunitate. (Browne et al., 2018). Aceste măsuri nu doar că îmbunătățesc calitatea vieții, dar contribuie și la dezvoltarea unei culturi a inovației care poate atrage investiții și talente în oraș.

De asemenea, implicarea tinerilor în aceste procese este crucială, deoarece ei aduc perspective noi și soluții creative la provocările cu care se confruntă comunitatea. Pe lângă implicarea celor peste 100 de studenți arhitecți voluntari, prin organizarea de ateliere și evenimente interactive, tinerii au fost încurajați să își exprime ideile și să colaboreze cu alții, consolidând astfel sentimentul de responsabilitate socială și implicare activă. (Lequeux & Preda, 2018).

ARCHY FEST 2024 a demonstrat că un eveniment de acest tip este nu doar necesar, ci și extrem de apreciat de comunitatea bucureșteană. Prin

integrarea arhitecturii în viața cotidiană și prin promovarea interacțiunii dintre profesioniști și locuitori, festivalul a devenit o sursă de inspirație pentru viitoarele proiecte urbane. Continuăm să credem în puterea arhitecturii de a transforma orașul și de a crea o comunitate mai bine conectată și mai sustenabilă. (Mazzanti, 2016)

Bibliografie

Jemma, Browne., Christian, Frost., Raymond, Lucas. (2018). Architecture, Festival and the City. doi: 10.4324/9780429432125

Marie, Élizabeth, Laberge. (2012). Communiquer l'architecture par le média exposition (with an abstract in English). MediaTropes, 3(2):82-108.

Maarten, Liefooghe., Stefaan, Vervoort. (2016). Exhibiting Architecture à la Manière de. Journal of Architectural Education, 70(1):147-153. doi: 10.1080/10464883.2016.1122498

(2022). Festivals and the City: The Contested Geographies of Urban Events. doi: 10.16997/book64

Georgică, Mitrache. (2012). Architecture, Art, Public Space. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 51:562-566. doi: 10.1016/J.SBSPRO.2012.08.206

Maaike, Lauwaert. (2009). Playing the City: Public Participation in a Contested Suburban Area. Journal of Urban Technology, 16:143-168. doi: 10.1080/10630730903278611

Ana-Irina, Lequeux, –, Dincă., Mihaela, Preda. (2018). Festivals and cultural events – a destination attractor and a triggering factor of change in the post-communist Romanian landscape. Journal of Environmental and Tourism Analyses, 6(1):58-72. doi: 10.5719/JETA/6.1/5

Giancarlo, Mazzanti. (2016). From the Construction of Community to Play as a Mechanism for Social Interaction. Journal of Visual Culture, 15(3):377-383. doi: 10.1177/1470412916665148